

POLICY BRIEF

BIOGAS stärker och tryggar hållbar svensk energi- och matproduktion

Maria Westerholm

Docent

Molekylära vetenskaper

Sveriges lantbruksuniversitet (SLU)

2024-05-08

Denna policy brief är ett samarbete mellan Sveriges lantbruksuniversitet, Linköpings universitet och Biogas Solutions Research Center (BSRC)

BIOGAS stärker och tryggar hållbar svensk energi- och matproduktion

Sverige har stor potential att öka den inhemska produktionen av biogas vilket skulle bidra till ett hållbart livsmedelssystem och öka försörjningstrygghet av mat och förnybar energi. Denna policy brief ger en rad rekommendationer på åtgärder som syftar till att stärka svensk produktion av biogas och biogödsel samt tydligt belysa behovet av tvärsektorieell samordning.

Biogas är en lagringsbar energiform som produceras i kontinuerligt flöde från samhällets och lantbrukets organiska rester. Gasen innehåller metan och koldioxid och kan användas direkt till el- och värmeproduktion. Alternativt kan metan separeras för

REKOMMENDATIONER

1. Tvärsektorieell samordning

Maria
Westerholm

Anna Schnürer

Mats Eklund

Karin Tonderski

Marcus Gustafsson

Sven-Erik
Svensson

Thomas Prade

Alla forskare ingår i BSRC

REKOMMENDATIONER

1. Tydliggör, förenkla och snabba på godkännandet av nya biogassubstrat

Biogassubstrat

- Förtydliga förnybarhetsdirektivet för godkända substrat
 - anpassa för olika svenska förhållanden
- Utforma ett snabbspår för biogasanläggningars tillståndsprocesser

Breda substratbasen

- Stimulera odling av hållbara och godkända "biogasgrödor" som ökar kolinbindning, förbättrad jordhälsa, ökad biodiversitet i odlingslandskapet

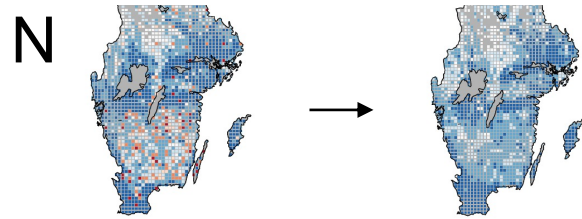
REKOMMENDATIONER

2. Stimulera ökad användning av biogödsel och dess förädlade produkter

Foto: Shutterstock

- Öka svensk biogas- och biogödselproduktion!

■ Överskott

■ Underskott

Biogassystemet kan förbättra balansen
– kan täcka 90% P- och 40% N-behovet¹

- Optimera placeringen av biogasanläggningar

¹Metson et al 2020

REKOMMENDATIONER

2. Stimulera ökad användning av biogödsel och dess förädlade produkter

- Förädling (koncentrerad näringsinnehåll) möjliggör längre transport –kostnaden för hög relativt mineralgödsel, stöd behövs ex. skattelättnader
- Påskynda införandet av Renure-kriterierna och medföljande EU-regelverk
- Inför betalningssystem för ökad inlagring av kol i jordbruksmark – som inkluderar tillförsel av biogödsel

REKOMMENDATIONER

3. Främja inhemsk och hållbar produktion av biogas och biogödsel för att säkra livsmedelsproduktionen vid höjd beredskap

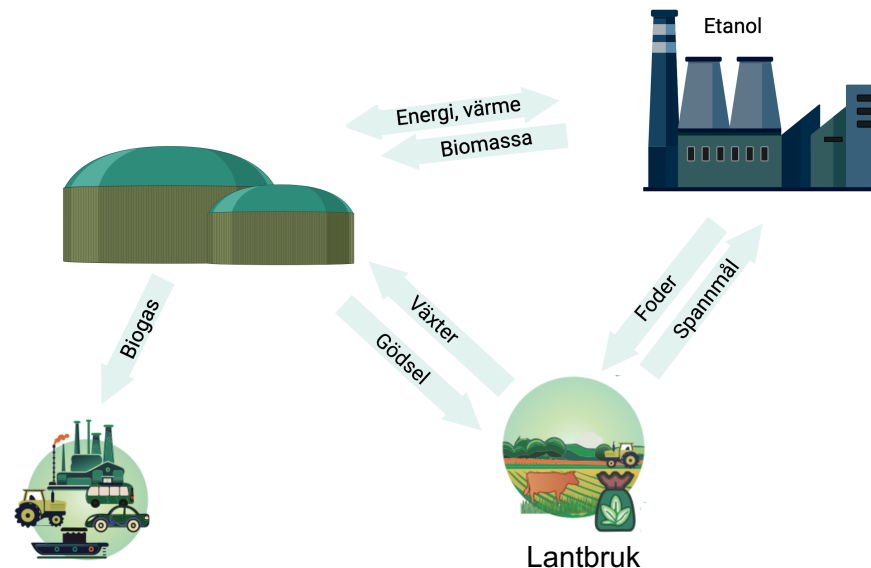
Biogassystemet stärker energi- och matsäkerhet i händelse av kris och beredskap

Statens offentliga utredningar Livsmedelsberedskap för en ny tid, SOU 2024:8, Vägen mot fossiloberoende jordbruk, SOU 2021:67

- Snabba på omställningen till fossilfritt lantbruk med politiska styrmedel och satsningar

REKOMMENDATIONER

4. Ge stöd för vidareutveckling och etablering av industriella symbioser

Biogassystem – bidrar till starka och hållbara sektorskopplingar

- ökar flexibilitet, förbättrar försörjningstryggheten
- bättre utnyttjande av biomassa, råvaror, energi ect
- Stöd vidareutvecklingsprojekt och etablering av industriella symbioser
 - svårt att konkurrera med rådande system

REKOMMENDATIONER

5. Ge stöd för att fånga in och använda CO₂
6. Stärk kompetensförsörjningen inom lantbruksbaserad biogasproduktion

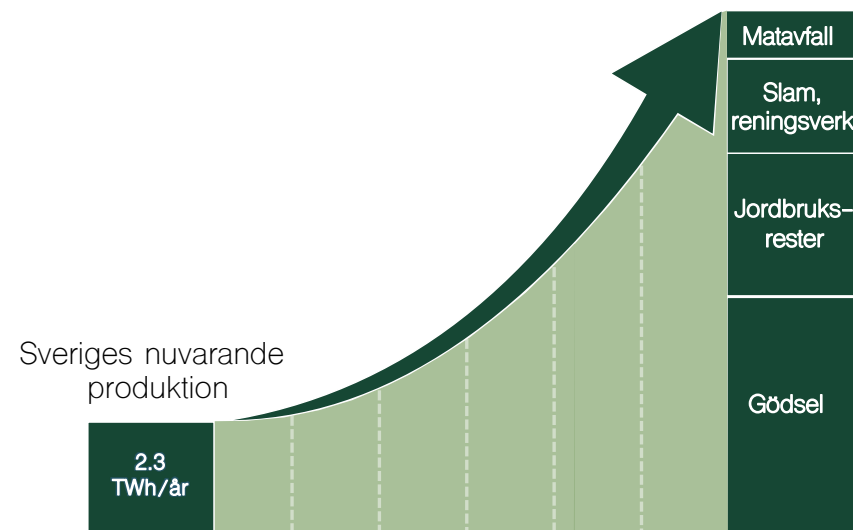

5. CO₂ avskiljs vid uppgradering – kan lagras eller ersätta fossil CO₂
 - Stöd i form av långsiktiga styrmedel och ett tydligt regelverk
6. Behov av utbildad arbetskraft inom biogassektorn
 - Specifik satsning på utbildning inom biogas

REKOMMENDATIONER

7. Besluta om ett nationellt mål om 10 TWh/år till 2030

8. Ge långsiktiga ekonomiska styrmedel och spelregler

- 7. Nationellt mål¹

Skicka tydliga signaler till offentlighetens och marknadens aktörer

Stärkas intentioner för investering

Myndigheter skulle kunna prioritera tillståndprocesser etc.

- 8. Brist på kontinuitet / styrmedel behöver vara förutsägbara

- Styr via lagstiftning snarare än genom budgetprocesser

- Sätt nationellt mål (punkt 7)

¹Biogasmarknadsutredning, Mer biogas! För ett hållbart Sverige. 2019. SOU 2019:3

Tack!

FUTURE
FOOD

Policy brief

*Denna policy brief är ett samarbete mellan
Sveriges lantbruksuniversitet, Linköpings universitet och
Biogas Solutions Research Center (BSRC)*

BIOGAS stärker och tryggar hållbar svensk energi- och matproduktion

Sverige har stor potential att öka den inhemska produktionen av biogas vilket skulle bidra till ett hållbart livsmedelssystem och öka försörjningstrygghet av mat och förnybar energi. Denna policy brief ger en rad rekommendationer på åtgärder som syftar till att stärka svensk produktion av biogas och biogödsel samt tydligt belysa behovet av tvärsektoriell samordning.

Biogas är en lagringsbar energiform som produceras i kontinuerligt flöde från samhällets och lantbrukets organiska rester. Gasen innehåller metan och koldioxid och kan användas direkt till el- och värmeproduktion. Alternativt kan metan separeras för

REKOMMENDATIONER

1. Tullfri import av råvaror och utrustning